

„Ještě mám tři projekty. Pak odejdu do důchodu,“ řekl Václav Havel studentům

29. 5. 2009 Autor: Martin Polívka Rubrika: Kultura

I přes probíhající zkouškové bylo ve čtvrtek odpoledne v aule jinonického areálu plno. Na besedu se studenty sem totiž přišel bývalý český prezident Václav Havel. Diskutovalo se hlavně o literatuře, na přetřes přišlo ale také současné nejen vajíčkové dění.

Atmosféra skoro dvouhodinové debaty byla uvolněná. „Tady Havel, tady Havel, slyšíte mě?“ rozesmál host publikum už na začátku, když zkoušel mikrofon.

Na přání studentů se Havel zastavil například u knihy Dopisy Olze, která mapuje jeho korespondenci z vězení na počátku 80. let. „Na dopisy jsme měli vysouzenou jednu hodinu každou sobotu. Navíc bylo nutné si pro psaní vybojovat místo mezi ostatními vězni,“ vylíčil studentům poměry, v nichž vznikalo jedno z jeho nejslavnějších děl.

Aby obelstil nesmlouvavou cenzuru „náčelníka věznice“, musel navíc Havel dopisy psát nesrozumitelně. „Když nahlédnu do Dopisů Olze dnes, tak sám nevím, co některé věty znamenají,“ přiznává spisovatel s odstupem.

Havel také zavzpomínal na své oblíbené autory – filozofy Jana Patočku, Josefa Šafaříka nebo spisovatele Franze Kafku. „Myslím, že kdyby nebylo Kafky, musel bych to jeho dílo napsat já,“ řekl například s nadsázkou studentům.

Prezidentská knihovna nemá být mým pomníkem

Setkání uzavřelo semestrální kurz Václav Havel v kontextech české kultury a politiky 20. století, vyučovaný na Fakultě humanitních studií. Pod vedením literárního historika Martina C. Putny během něj studenti zkoumali literární a filozofické aspekty děl spisovatele a prvního českého prezidenta.

Putna je rovněž vedoucím vznikající Knihovny Václava Havla. Ta má po vzoru amerických prezidentských knihoven shromažďovat a zpřístupňovat nejen díla někdejšího prezidenta, ale také jeho korespondenci nebo texty jeho kritiků. Údajně se jedná o první takový projekt mimo území Spojených států.

„Může dojít k podezření, že to má být můj monument,“ posteskl si Havel. „Nechci se ale zapsat do dějin. Ta knihovna může skrze mou práci a korespondenci nabízet alternativní vhled do našich dějin,“ vysvětloval studentům.

Na otázku, jaké má další spisovatelské plány, pak bývalý prezident odpověděl tajuplně. „Mám ještě tři projekty. Bylo by ale netaktické, kdybych je tady vyjmenovával,“ řekl. „Uzavřu tak svou literární i veřejnou kariéru a odejdu do vysněného důchodu,“ dodal vzápětí.

Lidi to přestane bavit a dají to najevo

Účastníky debaty také zajímaly Havlovy názory na současné dění. Ptali se například na jeho vztah ke Spojeným státům nebo vyrovnání se české společnosti s komunismem.

Podle bývalého prezidenta se v poslední době prohlubuje odcizení společnosti od politiky. „Strany jsou velmi technokratické, bojují o detaily, jako poplatky a přerozdělování. Já to cítím jako velmi málo,“ řekl Havel studentům. „Věřím, že to lidi přestane bavit, a dají to najevo,“ dodal.

Havel se také vrátil k vajíčkovému útoku na politiky sociální demokracie. „Příčin je určitě několik, ale jedna z nich je publicita,“ řekl Havel studentům. Dodal, že by ke středěčnímu incidentu nedošlo, pokud by média nevěnovala házení vajíček značný prostor. Podle Václava Havla se média až příliš řídí poptávkou a zapomínají přitom na důsledky svojí práce. „V devadesátých letech tady zvítězil kult zisku. Jeho diktát vyvolává takovéto poměry,“ myslí si někdejší prezident.

Před bouřlivým potleskem na závěr debaty pak Havel studentům poděkoval za pozvání. „Nechci, aby to byl zájem o názory jednoho pozemšťana, ale skrze něj zájem o věci obecné,“ řekl doslova.